

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Žáci tak dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na základě takového poznání pochopí důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Seznamuje žáky se stavbou, vývojem a funkcí živých organizmů. Vzdělávací předmět významně podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení i logického uvažování. Žáky učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede je k chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a informuje je o závislosti člověka na přírodních zdrojích a jejich vyčerpitelnosti, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Dochází v něm k propojenosti znalostí s ostatními předměty z oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Chemie, Fyzika a Zeměpis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. 7. 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Škola není vybavena speciální učebnou přírodopisu, ale zřídila laboratoř společnou pro přírodní vědy. Leží v malé obci a příroda je snadno dosažitelná.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury, počítačových programů a interaktivní tabule)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty
- laboratorní práce
- práce s atlasy, klíči

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- Chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- Fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- EV - porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
- MDV - zachování biologické rovnováhy komunikace a kooperace, kritické čtení
- EGS - evropská a globální dimenze v základech ekologie
- MKV - vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí s jinými oblastmi vzdělávání
- k objektivní kritice výsledků svého učení a diskuse o nich

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta a ověřují je
- učitel vede k diskusi, kdy žák musí obhajovat výsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vyjadřování v logickém sledu
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, k respektování přesvědčení ostatních lidí, k odmítání fyzického i fyzického násilí
- učitel vede žáky k praktickému zvládnutí první pomoci a k občanské povinnosti pomoci druhým
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh